

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok: 2011/2012

Ředitelka školy: Mgr. Jana Turanová

Tel.: 381 253 765

E-mail: turanova@oatabor.cz

Školní metodik prevence: Mgr. Rostislav Radimecký

Tel.: 381 254 401 kl. 37

E-mail: radimecky@oatabor.cz

1. Zmapování situace ve škole pro stanovení cílů MPP

a) Sociální a jiné okolí školy

Obchodní akademii a VOŠE Tábor navštěvují zejména dívky, které převažují, chlapci jsou v menšině a tvoří jen 20% všech žáků školy. Z toho vyplývají jistá specifika výskytu rizikového chování – mohou se tak vyskytnout či se již vyskytují zejména časté záškoláctví, kouření tabáku v okolí budovy školy, požití alkoholických nápojů a ojediněle nejnižší formy psychické šikany. Pokud se takové případy opravdu objeví a odhalí, řeší se v průběhu roku a škola se snaží tyto jevy pomocí prevence omezovat. Při této prevenci se velmi pozitivně uplatňuje zejména spolupráce s Kontaktním centrem Auritus (centrum pro lidi ohrožené drogou) v Táboře a občanským sdružením Semafor z Veselí nad Lužnicí (zejména realizace přednášek). Výborná je i spolupráce s okresní metodičkou prevence RCH působící při PPP Tábor Mgr. Julií Bláhovou, na kterou se může ŠMP obrátit s jakýmkoliv problémem.

b) Informace od pedagogů

Pokud se ve škole objeví a odhalí výskyt rizikového chování, informují třídní či ostatní učitelé školního metodika prevence či ředitelku školy a případ je řešen ve spolupráci s nimi či s PhDr. Jiřím Kadlecem, který na škole pracuje jako pedagog, ale využíváme jej i jako „školního psychologa“, neboť vedle své pedagogické činnosti provozuje i svou soukromou psychologickou praxi. Další informace o RCH jsou získávány na pravidelných pedagogických poradách. Největší problémy mají pedagogové se záškoláctvím, ojediněle také s požíváním alkoholu při školních akcích, zejména při exkurzích a při lyžařských a turistických kursech. Jako nová forma RCH se objevují náznaky kyberšikany, která se stává problematickou a je logickým následkem stále častějšího využívání elektronické komunikace (mobilní telefony, internet apod.) žáky školy.

c) Informace od rodičů

Rodiče sami při třídních schůzkách přiznávají, že jako největší problém vidí to, že žáci chodí za školu. Rodiče se tak snaží ve spolupráci se školou, zejména s třídními učiteli, tento negativní jev potlačovat. Řešení však nejsou jednoduchá.

d) Informace od žáků

Po všech přednáškách a aktivitách se školní metodik prevence snaží na vzorku jedné či více zúčastněných tříd pomocí krátkých anonymních anket zjistit, jak byli žáci s těmito přednáškami a aktivitami spokojeni a na jaké RCH by měly být zaměřeny aktivity příští. V posledních letech z těchto anket vyplývají 2 závěry: I. žáci velmi kladně hodnotí zejména přednášky pro jednu až dvě třídy uskutečňované přímo na škole, při kterých přednáší lidé

z oboru či lidé, kteří měli s nějakým RCH pracovní či osobní zkušenosti, a při kterých následuje možnost, aby žáci mohly klást dotazy (následná diskuse s přednášejícím); II. žáci jsou ze základních škol přesyceni problematikou drog a projevují zájem o přednášky z oblasti sexuálních a mezilidských vztahů včetně nemoci AIDS a o přednášky týkající se mentálních poruch příjmu potravy - vzhledem k převažujícímu počtu dívek na škole je tento zájem naprosto pochopitelný. Ve schránce důvěry se za poslední dva roky neobjevil ani jeden vzkaz, žáci se se svými problémy raději svěřují osobně třídním učitelům, což je velmi pozitivní jev. Na základě těchto informací mají žáci problémy zejména ve vztazích s rodiči, popřípadě s nízkými stupni šikany, zejména ostrakismem – rovněž typické pro znesvářené dívčí skupinky v rámci tříd. Jak již bylo zmíněno, novým problémem se stává hrozba kyberšikany.

e) Hodnocení MPP minulého školního roku

I. Sociálně nežádoucí jevy či problémy řešené na škole

Na naší škole se v uplynulém školním roce školním roce musely řešit (podobně jako v předchozích školních letech) problémy týkající se tradičně zejména záškoláctví žáků, a to prakticky ve všech ročnících. Někteří žáci či žákyně měli absenci dosahující takové výše, že jim byla vyučujícími předmětů či ředitelkou školy nařízena komisionální přezkoušení z jednoho či více předmětů. Jedna ze žákyň 4. ročníku musela vykonávat kvůli své nadměrné absenci dodatečné komisionální zkoušky ze všech předmětů a nebyla tak připuštěna k maturitě v řádném termínu. Snad tato praxe napomůže ke zlepšení docházky žáků Obchodní akademie, zejména ve vyšších ročnících.

Oproti loňskému školnímu roku nebylo na škole řešeno či odhaleno podezření ze spáchání kyberšikany. Loňský vyřešený případ však dokázal vzrůstající nebezpečí a hrozbu kyberšikany. Proto se na tento problém zaměřila nástěnka školního metodika prevence v 2. patře budovy školy a pro nový školní rok bude snahou ŠMP zajistit přednášku týkající se kyberšikany pro žáky nižších ročníků, eventuálně i pro pedagogy školy, pokud se najde vhodná školící osoba či organizace.

Kromě záškoláctví a podezření na kyberšikanu je pozitivní, že v posledních dvou školních rocích nebylo na škole řešeno podezření z braní návykových látek, konkrétně alkoholu. K tomuto faktu zejména přispěla existence formuláře „Souhlas zletilého žáka a studenta nebo zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na OPL“; oprávnující pedagogy školy k využití orientačního testu na přítomnost alkoholu v těle žáka pomocí dechové zkoušky. Školní alkoholtester a jeho náhodné používání během lyžařských kurzů, exkurzí či školních výletů se mezi žáky brzy „rozneslo“ a je pádným argumentem k tomu, aby se žáci školy nejen při školních akcích, ale ve škole vůbec požívání alkoholických nápojů vyhýbali. Snad bude stávající opatření funkční i v budoucích školních letech.

II. Celkové plnění minimálního preventivního programu

Z plánovaných aktivit minimálního preventivního programu se v uplynulém školním roce podařilo realizovat prakticky všechny přednášky a besedy, které byly součástí plánovaného MPP. Oproti předchozímu školnímu roku se podařilo navázat na úspěšnou spolupráci s Občanským sdružením Semafor, které realizuje přednášky, jež se setkávají u žáků 1. a 2. ročníků (pro něž jsou obvykle přednášky určeny). Pouze došlo ke změnám v tématech přednášek – oproti zamýšlené přednášce „Sex, AIDS a vztahy“ byly na doporučení pracovnice Semafor o.s. paní Kadlecové vybrány nové přednášky na téma „Kouření“ a „Pornografie“. Po jejich realizaci lze říci, že téma kouření bylo žáky hodnoceno lépe než pornografie a proto bude přednáška o kouření v budoucnu znovu realizována. Navíc nabízí Semafor o.s. i další přednášku na téma „Šikana a kyberšikana“, kterou se pokusí školní metodik prevence zajistit v následujícím školním roce, neboť o toto aktuální téma žáci projevují zájem v anketách kladených při představování se ŠMP na začátku nového školního roku.

Mimo plánované aktivity se žáci školy opět zúčastnili listopadového projektu společnosti Člověk v tísni „Příběhy bezpráví“ věnovanému komunistickým zločinům,

tentokrát na téma „Ztráta slušnosti“ – o násilném chování komunistických bachařů vůči ženám, politickým vězenkyním. Ačkoli se jedná spíše o dějepisné téma, formuje tento projekt u žáků jejich postoje ohledně tolerance ve společnosti, odsuzování násilí a nespravedlnosti nedemokratických režimů. Po projekci filmu v rámci projektu proběhla beseda s paní Hanou Jančíkovou ze sdružení Hadasa Tábor, která přiblížila osudy tábořských Židů v období 2. světové války (formování postojů ohledně rasové snášenlivosti a xenofobie).

Efektivita minimálního preventivního programu

Jak již bylo napsáno v oddílu 1. d), jako nejúčinnější a žáky nejvíce oceňovanou formou získávání informací o drogách, závislostech, pohlavních nemocech apod. se dlouhodobě osvědčuje forma přednášek s následnou diskusí s odborníky či osobami, kteří mají v oblasti dané problematiky praxi, resp. vlastní zkušenosti (pracovníci zdravotních ústavů, praktičtí preventisté pracující v terénu, pracovníci kontaktního centra apod.). Žáci mají z těchto přednášejících respekt a oceňují možnost tázat se „bez okolků“ na vše, „co je žhavé a co je pálí“. V loňském školním roce byla realizována přednáška „Kouření“, který se setkala s velmi pozitivním ohlasem žáků a jejich doporučením pro její opakování pro budoucí 1. a 2. ročníky, a přednáška „Pornografie“, jejíž ohlas byl menší, avšak přesto celkově kladný, zejména ohledně hodnocení přednášející osoby.

Velmi dobře pak žáci hodnotí internetové stránky týkající se drog – díky určité anonymitě a soukromí při prohlížení těchto webových stránek studenti sami bez donucení vyhledávají informace, které je zajímají nejvíc, často mají možnost řešit své problémy „na dálku“ – příslušné servery zajišťují odpovědi na dotazy formou e-mailů či dokonce živý chat s odborníky. Takováto prevence se zdá být žákům velmi blízká. I proto byly odkazy na nejužitečnější webové stránky věnující se problematice drog a nově i věnující se problematice šikany a kyberšikany uveřejněny na nástěnce věnované sociálně nežádoucím jevům v budově školy. Ta je pokud možno aktualizována dvakrát během školního roku. V loňském roce k aktualizaci ale nedošlo, neboť na ní zůstaly po celý školní rok letáky vztahující se k tématům kyberšikany a stalkingu, které žáci pociťují jako velmi aktuální a užitečné.

Stále populárnější a nově osvědčenou formou prevence se staly projekce dokumentárních filmů zobrazující skutečnost a realitu takových témat, jako je diskriminace, drogy, rasismus, netolerance apod. Řada z nich je k dispozici přímo na škole v kabinetu školního metodika primární prevence a je využívána zejména při výuce občanské nauky, základů společenských věd, společenské kultury a základy přírodních věd. Škola a její žáci se také účastní nabízených projekcí dokumentárních filmů, a to zejména projektů „Příběhy bezpráví“ a „Jeden svět na školách“, kdy Obchodní akademie využívá svého zapojení do těchto projektů ve spolupráci se společností Člověk v tísni.

V uplynulém školním roce se kvůli časové vytíženosti školního metodika prevence (zahájení vzdělávacího kurzu sociálně nežádoucích jevů pro ŠMP realizovaným pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny České Budějovice) škola nezapojila do osvětové informační kampaně „Červená stužka“ probíhající v rámci Světového dne boje proti AIDS, v nadcházejícím školním roce by se kampaň mohla zrealizovat se žáky 1. ročníků, projeví-li zájem.

2. Cíle „Minimálního preventivního programu“

Základním cílem „Minimálního preventivního programu“ je primární a v případě potřeby i sekundární prevence rizikového chování, zahrnujících zejména užívání drog a drogovou závislost včetně alkoholismu a kouření, dále pak šikanu, vandalismus, rasismus, rizikové sexuální chování atd.

Primární prevence je zaměřena na omezení možnosti vzniku a rozvinutí všech forem rizikového chování, je zahrnuta do následujících oblastí:

- předávání základních informací o drogách a jejich účincích, o riziku experimentování s drogami, o zákonných normách a telefonních číslech odborníků protidrogové prevence
- napomáhá rozvíjet sociální dovednosti, např. efektivně komunikovat, pozitivně se prosazovat, obhajovat vlastní názor, řešit problémy, posilovat sebedůvěru, bránit se manipulaci
- pozitivně přistupovat ke svému zdraví, k životu, ke společnosti

Sekundární prevence je zaměřena na včasné podchycení studentů s počátečními projevy problémového chování, je zahrnuta do následujících oblastí:

- spojit se s odborníky: psychologem PhDr. J. Kadlecem (vyučuje na OA); kontaktní pracovníci Mgr. Vojtěchovou z organizace AURITUS; okresní metodičkou prevence Mgr. J. Bláhovou z Pedagogicko-psychologické poradny
- diagnostikovat příčiny a závažnost aktuálního stavu
- zahájit odpovídající terapeutický proces

Cíle „Minimálního preventivního programu“ nejsou soustředěny pouze na studenty, ale částečně i na jejich pedagogy a rodiče. Na jeho realizaci se tak kromě metodika prevence podílejí i další vyučující, např. v předmětech občanská nauka, psychologie, základy společenských věd, právní nauka, základy přírodních věd a informatika, a další odborní pracovníci zvaní školou na přednášky a besedy či další instituce zabývající se touto problematikou jako Kontaktní centrum AURITUS. Nedílnou součástí protidrogové prevence je samozřejmě nabídka školy k využití volnočasových aktivit (např. volný přístup k počítačům umístěným na chodbách školy či přístup do školní posilovny).

Priority MPP ve školním roce 2011/2012

- a) na začátku školního roku opětovně připomenout pedagogům (na jedné z úvodních porad před zahájením školního roku 2011/2012) s problematikou kyberšikany a připomenout jim existenci „Programu proti šikanování“ a „Krizového plánu při řešení výskytu šikany na škole“ (zopakovat nejdůležitější body); pro potřeby pedagogů jsou tyto dokumenty přístupné na školní počítačové síti na disku O:/Přesmnosti/Předpisy/2011-2012
- b) pověřit třídní učitele, aby s problematikou kyberšikany seznámili 1.9.2011 při zahájení nového školního roku všechny žáky OA a VOŠE Tábor; základní informace o projevech kyberšikany a obraně před útoky kyberšikanou budou zároveň vyvěšeny na nástěnkách v kmenových učebnách jednotlivých tříd
- c) pokračovat v osvědčených přednáškách a aktivitách podobně jako v předchozích letech – cílem je prevence RCH zejména u žáků v 1. a 2. ročnících, kde ještě nejvíce padá na úrodnou půdu; přednášky budou zaměřeny zejména na prevenci RCH, o které jeví žáci zájem – AIDS,

mezilidské a sexuální vztahy, kouření a šikana a kyberšikana; ŠMP proto opět kontaktuje Semafor, o.s., které je schopné tento druh přednášek realizovat

3. Popis sociálního klimatu na škole

Na Obchodní akademii Tábor studuje ve školním roce 2011/2012 celkem 316 žáků (260 dívek a 56 chlapců) v 11 třídách, z toho více než polovina žáků OA je dojíždějících, žádný není ubytován v domově mládeže. Podíl přespolních žáků je tak relativně veliký – přes 50%. Celkové chování studentů, jejich vzájemné sociální vztahy, přístup k vyučujícím, studijní výsledky, školní absence, dodržování školního řádu apod. nevybočují výrazně z normy.

4. Přehled úkolů vyplývajících z cílů „Minimálního preventivního programu“

a) zaměření na pedagogy

- seznámit kolegy z pedagogického sboru s koncepcí „Minimálního preventivního programu“, s principy prevence rizikového chování, podat základní informace o druzích drog a o příznacích a rizicích užívání jednotlivých drog; seznámit kolegy z pedagogického sboru s problematikou kyberšikany, připomenout „Krizový plán při řešení výskytu šikany na škole“ a jeho umístění na disku O:/Písemnosti/Předpisy/2011-2012

Termín: srpen 2011

- poučit třídní učitele, jak na začátku školního roku seznámit žáky Obchodní akademie s „Programem proti šikanování“ – s jeho existencí, s jednotlivými body programu, výchovnými opatřeními a „Informačním letákem pro studenty SŠ“, který bude pak vyvěšen v kmenových učebnách; zároveň je poučit, jak žáky seznámit s problematikou kyberšikany; od letošního školního roku budou ve stejném duchu poučeni i vedoucí studijních skupin na VOŠE, kteří se stejným programem budou seznamovat studenty VOŠE

Termín: srpen 2011

- projednat s ředitelkou školy Mgr. J. Turanovou obsah „Minimálního preventivního programu“ a postupy, jak řešit jednotlivé případy související s výskytem drog včetně alkoholu na škole, nově projednat krizový plán při řešení výskytu šikany na škole, náměty čerpat z časopisu „Prevence“ a serveru www.odrogach.cz

Termín: říjen 2011

- seznámit kolegy z pedagogického sboru s postupy řešení případů spojených s výskytem rizikového chování na škole, především s výskytem drog; upozornit na ohlašovací povinnost Policii ČR podle § 168 trestního zákona při výskytu drog, násilí a šikany; upozornit na nutnost volání záchranné služby při akutní intoxikaci; předat důležitá telefonní čísla na orgány zabývající se protidrogovou prevencí; na způsoby identifikace a ukládání podezřelých látek; na povinnosti nahlášení veškerých sociálně patologických jevů okresní metodice Mgr. J. Bláhové nebo přímo krajské koordinátorce prevence Mgr. P. Čalounové; na důležitost vedení písemného zápisu z každého řešeného případu včetně minimálně 2 svědků s podpisy; probrat metody poskytování první pomoci atd.

Termín: průběžně na pedagogických poradách

b) zaměření na žáky

I. Seznámení žáků se školním metodikem prevence a základy MPP

- školní metodik prevence se představí žákům 1. ročníků: sdělí číslo kabinetu, kde sídlí; sdělí možnosti kontaktu jeho osoby ve škole (e-mail, osobní setkání, konzultační hodiny); při jakých problémech ho mohou kontaktovat, popřípadě na které jiné organizace se mohou obrátit; upozorní na existenci nástěnky věnující se RCH ve 2. patře školy - zde žáci naleznou potřebné kontakty na organizace či odkazy na užitečné webové stránky (jejich prezentace bude uskutečněna při představení se ŠMP žákům)

Termín: září/říjen 2011

- třídní učitelé seznámí žáky OA a vedoucí studijních skupin studenty VOŠE při zahájení školního roku s „Programem proti šikanování“ – s jeho existencí, s jednotlivými body programu, výchovnými opatřeními a s „Informačním letákem pro studenty SŠ/VOŠE“, který následně vyvěsí v kmenových učebnách; dále seznámí žáky/studenty s problematikou kyberšikany a vyvěsí základní informace o projevech kyberšikany a obraně před útoky kyberšikanou na nástěnky v kmenových učebnách jednotlivých tříd

Termín: 1. září 2011

- vysvětlit žákům 1. a 2. ročníků (Mgr. Radimecký) principy prevence rizikového chování, objasnit jim cíle „Minimálního preventivního programu“; upozornit na konkrétní formy rizikového chování (např. výskyt a užívání drog ve škole, šikana, kyberšikana, vandalismus, rasismus, násilí), které patří mezi trestné činy a platí na ně ohlašovací povinnost Policii ČR; poukázat na následky zdravotní, psychické, sociální i materiální; popsat zneužívání návykových a psychotropních látek

Termín: říjen 2011

II. Nespecifická a specifická prevence pro žáky ve výuce, která je součástí učebních osnov

- v hodinách „Občanské nauky“ a „Společenské kultury“ (p. Heroutová, Mgr. Buriánková, Mgr. Jonesová, Mgr. Kollárik) interaktivními metodami získávat sociální dovednosti, kupříkladu zvyšování sebevědomí, schopnost empatie, schopnost správného rozhodování, vytváření přátelských vztahů atd.

Termín: průběžně během školního roku

- v hodinách předmětu „Informační technologie“ ve 2. ročníku (Ing. Kofroň, Mgr. Nováková, Mgr. Studničková) při procvičování tematického celku „Práce s internetem“, sdělit studentům názvy www stránek zabývajících se drogovou tematikou a také je otevřít

Termín: podle tematického plánu

- v hodinách předmětu „Základy přírodních věd“ (Mgr. Studničková, Mgr. Lukeš) podat základní informace o drogách, včetně alkoholismu a kouření; jejich účincích, rizicích, projevech abstinčního syndromu, o změnách chování, jednání, vystupování drogově závislých; o nebezpečí přenosu HIV a hepatitidy typu B a C; využívat vhodné videopořady, příspěvky studentů ve formě referátů, soustředit se především na diskuse

Termín: průběžně během školního roku

- při probírání zdraví člověka z tematického celku „Biologie a ekologie“ v předmětu „Základy přírodních věd“ 2. ročníků, upozornit studenty na pravidla jednání s lidmi, kteří jsou pod vlivem drog a alkoholu, procvičit poskytnutí první pomoci při otravě návykovými látkami (Mgr. Lukeš)

Termín: průběžně během školního roku

- v hodinách předmětu „Základy společenských věd“ ve 3. ročníku (p. Heroutová, PaedDr. Míková) vést studenty ke kritickému zamýšlení nad společností, pěstovat u nich postoje

Použité zkratky: **MPP** – Minimální preventivní program **ŠMP** – školní metodik prevence
RCH – Rizikové chování

tolerance a respektu k menšinám žijícím v ČR a využívat k tomuto cíli metodické listy příručky „Interkulturní vzdělávání“ z projektu „Varianty“ (realizovaného společností „Člověk v tísni“) a rovněž dokumentární filmy z projektu „Jeden svět na školách“, zejména pak filmy z tematických okruhů „Rasismus“, „Lidé v pasti“ a „Romové“

Termín: průběžně během školního roku

- v hodinách předmětu „Psychologie“ ve 4. ročnících (PhDr. Kadlec) získávat dovednosti ke zvládnutí úzkosti, stresu, deprese, řešení konfliktů a také seznámit studenty se zaměřením „Střediska výchovné péče Černovice“

Termín: podle tematického plánu

- v hodinách předmětu „Právní nauka“ vyučovaném ve 4. ročnících (JUDr. Mikšátková) zařadit do výuky sociální právní minimum zaměřené na „Úmluvu o právech dítěte“; konkrétně pak výklad o trestním zákonu a trestním řádu, o trestných činech páchaných na dětech nebo páchaných dětmi a mladistvými, o nedovolené výrobě a držení omamných a psychotropních látek, šíření toxikomanie atd.

Termín: průběžně během školního roku

III. Jednorázové aktivity pro žáky

- zajistit pro dívky 1. ročníků výchovně vzdělávací program „S tebou o tobě“, realizovaný lektorkou firmy Procter & Gamble, zaměřený na problematiku dospívání, reprodukčního zdraví a onkologické prevence (Ing. Jelínková)

Termín: září/říjen 2011

- zúčastnit se s žáky některého 1. či 2. ročníku „Osvětové a informační kampaně Červená stužka“ konané u příležitosti „Světového dne boje proti AIDS“

Termín: prosinec 2011

- navštívit se studenty 1. ročníků Kontaktní centrum AURITUS (centrum pro lidi ohrožené drogou), kde se studenti podrobně seznámí s programy kontaktního centra, denního stacionáře, terénního programu a v prodejně a galerii s informačním centrem si studenti prohlédnou prodejní výstavu výrobků klientů Kontaktního centra (Mgr. Radimecký)

Termín: únor/březen 2012

- zkontaktovat se s Občanským sdružením Semafor (pí. Kadlecovou), které zajišťuje kontakty na osoby zabývající se pomocí drogově závislým lidem v kontaktních a krizových centrech i prevencí mládeže a zrealizovat pro žáky 1. a 2. ročníků preventivní přednášku spojenou s besedou na téma „AIDS, vztahy a sex“; „Jak si nenechat ublížit“ nebo „Kouření“ či „Šikana a kyberšikana“ – dle aktuální nabídky sdružení, tyto přednášky se těší největší odezvě u žáků (Mgr. Radimecký)

Termín: říjen/listopad 2011 nebo květen/červen 2012 (dle nabídky přednášek)

c) zaměření na rodiče

- seznámit rodiče s principem strategie protidrogové prevence; s problémy, které drogy ve společnosti způsobují; s dohodnutými postupy při řešení případů spojených s jejich výskytem, distribucí nebo zneužíváním ve škole; upozornit na důležitost vzájemné důvěry a spolupráce školy s rodiči; nabídnout pomoc doporučením, na které instituce se mohou rodiče a studenti obrátit s případnými problémy, zprostředkovat první kontakt atd.; zdůraznit problém záškoláctví a poprosit o vzájemnou spolupráci při jejím odhalování a potírání; vysvětlit funkci formuláře „Souhlas zletilého žáka a studenta nebo zákonného zástupce nezletilého žáka s orientačním testováním žáka na OPL“; seznámit rodiče s existencí „Programu proti šikanování“ a upozornit je na problematiku kyberšikany; informovat rodiče, kde sídlí na škole

ŠMP a kdy má konzultační hodiny (třídní učitelé jednotlivých ročníků podle osnovy vypracované ŠMP)

Termín: rodičovské schůzky SRPDS dne 28. listopadu 2010

d) nástěnka ŠMP

- nástěnku věnovanou protidrogové prevenci průběžně obnovovat novými materiály; zpřístupnit telefonní čísla, informace a adresy o službách poskytovaných ostatními subjekty zabývajícími se (nejen) protidrogovou prevencí

Termín: průběžně během školního roku

- ve školním roce 2011/2012 zaměřit nástěnku pomocí letáků, materiálů z internetu a aktuálních článků na prevenci dvou nežádoucích jevů nejen u žáků středních škol: v 1. pololetí na problematiku kyberšikan (co je kyberšikan; příklady z praxe; obrana před útoky kyberšikanou) a ve 2. pololetí na prevenci sexuálních chorob, především AIDS – cílem monotematického zaměření nástěnky je zvýšení povědomí žáků o podceňovaném nebezpečí sexuálně přenosných chorob obecně, o potřebě chráněného pohlavního styku apod.

Termín: září 2011, únor 2012

- informovat o možnosti kontaktovat PhDr. Kadlece, který je na OA a VOŠE primárně ve funkci pedagoga a sekundárně ve funkci školního psychologa, žáci se na něj mohou obracet se svými problémy týkajícími se nejen RCH, ale i problémů s rodiči, partnery apod.; na nástěnce je umístěno i telefonní číslo PhDr. Kadlece pro přímé spojení či konzultaci studentů o jejich problémech

Termín: září 2011

e) spolupráce s odborníky a institucemi v oblasti sociálně patologických jevů

- spolupracovat s okresní metodickou prevence Mgr. J. Bláhovou a krajskou koordinátorkou prevence Mgr. P. Čalounovou; psychologem PhDr. J. Kadlecem; účastnit se seminářů pořádaných pro školní metodiky prevence; získávat informace a zkušenosti od kolegů (školních metodiků prevence) na jejich pravidelných setkáních

Termín: průběžně

- sledovat nabídky seminářů a přednášek určených pro školní metodiky prevence, např. nabídku CEVAP, Centra adiktologie při UK Praha apod.

Termín: dle nabídky průběžně

- spolupracovat s institucemi a nestátními organizacemi, které se zabývají prevencí sociálně patologických jevů; např. Pedagogicko-psychologická poradna Tábor; KC Auritus – centrum pro lidi ohrožené drogou; odbor sociálních věcí MÚ Tábor; Policie ČR; Cheiron; Středisko výchovné péče Černovice; Semafor o.s. Veselí nad Lužnicí

Termín: průběžně

- ŠMP se od září loňského školního roku účastní dvouletého „Vzdělávacího kurzu sociálně nežádoucích jevů pro Školní metodiky prevence“ realizovaného pracovníky Pedagogicko-psychologické poradny v Českých Budějovicích pod záštitou fakulty Adiktologie při UK Praha

Termín: září 2010 až květen 2012

f) volnočasové aktivity

- nabídnout studentům pozitivní a smysluplné využití volného času zejména v odpoledních hodinách; např. volný přístup k počítačům s připojením na internet (umístěné na chodbách školy), přístup do školní posilovny či tělocvičny (ve volných hodinách), projekci filmů v rámci „Školního filmového klubu“ (v průběhu školního roku)

Termín: průběžně

g) knihovna, videotéka, propagační materiály

- shromažďovat, využívat a nabízet k dispozici knižní publikace, videopořady a další propagační materiály (brožury, plakáty, vizitky), a to jak ostatním vyučujícím i studentům – vše prostřednictvím ŠMP (Mgr. Radimecký)

- informovat kolegy o nových aktivitách a filmech projektu „Jeden svět na školách“, kterého se OA aktivně účastní, nabízet kolegům vhodné semináře (zejména vyučujícím Občanské nauky a Základů společenských věd) – zprostředkuje Mgr. Radimecký

5. Přehled realizovaných úkolů a aktivit, hodnocení, efektivita

Všechny realizované úkoly a aktivity budou průběžně písemně zaznamenávány včetně dokumentace obsahující uvedení termínu uskutečnění plánované akce tohoto programu, stručného popisu průběhu a zhodnocení proběhlé aktivity; na konci (nebo na začátku nového) školního roku bude na tomto základě zpracována zpráva o celkové efektivitě „Minimálního preventivního programu“ (zprávu odevzdat ředitelce školy); za aktivity v rámci teoretické výuky zodpovídají uvedení vyučující příslušných předmětů, za ostatní aktivity ŠMP.

Termín: průběžně; zpracování přehledu na konci školního roku 2011/2012

6. Program proti šikanování

A. Krizový plán při řešení výskytu šikany na škole

Při každém odhalení šikany či podezření na šikanu je pedagogický pracovník povinen o této skutečnosti informovat ředitelku školy a metodika prevence, případně školního psychologa. S výše uvedenými osobami se konzultuje další postup. Při řešení šikany je doporučeno držet se následujících bodů:

I. Krizový plán při řešení výskytu šikany v počátečním stádiu

Šikanu v počátečním stádiu je škola schopna zvládat sama. Při řešení zárodečného stádia šikanování (při jejím odhalení) je důležité dodržovat tento doporučený postup:

a) Odhad závažnosti – cílem je odhadnout stádium šikanování a rozpoznat, zda nejde o neobvyklou formu šikany.

b) Rozhovor s informátory (těmi, kteří na šikanu upozornili) a obětmi – informátory mohou být jak žáci, tak rodiče, učitel by měl informátory v klidu a nezaujatě vyslechnout. Pak následuje rozhovor s obětí, o kterém však nesmí vědět ostatní žáci, aby se agresori nemohli hned mstít.

c) Nalezení vhodných svědků – svědky mohou být kamarádi oběti nebo žáci, kteří s ní sympatizují; v žádném případě to nesmí být děti, které se šikanování zúčastnily nebo jsou v nějakém vztahu s agresorem.

d) Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (**nikoli však konfrontace obětí a agresorů**) – i svědci by měli být vyslechnuti učitelem tak, aby o tom ostatní nevěděli. Je tedy vyloučeno „vyšetřování“ před celou třídou. Důležité je upozornit svědky na zachování mlčenlivosti.

e) Ochrana oběti – šikanované dítě musí být chráněno do doby, než se vše vyřeší. Škola musí zajistit zvýšený dozor a zorganizovat bezpečné příchody a odchody oběti ze školy.

f) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi – před tímto rozhovorem by už učitel měl mít jasnou představu o tom, jak šikana probíhala. Agresori sami od sebe nic neřeknou. Někdy je možné tento krok vynechat a svolat rovnou výchovnou komisi.

g) Výchovná komise – snaží se dále spolupracovat s agresorem, v případě potřeby mu zprostředkovat péči u odborníků PPP, psychologa, psychiatra apod. Měla by také podle závažnosti šikanování rozhodnout o případném potrestání žáka a užít stanovená výchovná opatření. (Pozve k jednání rodiče agresorů, seznámí je se situací, sdělí jim navrhované opatření a požádá je o spolupráci).

h) Rozhovor s rodiči oběti – při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací. Při rozhovoru s rodiči oběti je vhodné konzultovat s nimi výskyt nepřímých znaků šikany a poprosit je o spolupráci.

i) Práce s celou třídou – vzniklou situaci teprve nyní probrat se třídou (vynechat případné detaily), oznámit potrestání viníků. Pro nápravu situace je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Podle závažnosti šikanování je nutné spolupracovat dalšími institucemi a orgány.

II. Krizový plán při řešení výskytu šikany v pokročilém stádiu

Pokud se při odhadu závažnosti dle bodu a) uvedeném v krizovém plánu 1. dojde k rozpoznání šikany ve vyšším stádiu, je nutné obrátit se na další instituce a orgány, a to zejména pedagogicko-psychologickou poradnou, středisko výchovné péče, orgán sociálně právní ochrany dítěte, Policii ČR, a spolupracovat s nimi. Při pokročilém stádiu šikany škola tuto pomoc z venku potřebuje a je nezbytná. Při řešení pokročilého stádia šikanování (při jeho odhalení) je důležité dodržovat tento doporučený postup:

a) Překonání šoku učitele a bezprostřední záchrana oběti – pedagogický pracovník při odhalení této formy šikany izoluje bezpodmínečně oběť od agresorů.

b) Domluva učitelů na spolupráci a postupu vyšetřování – kontaktovat další pedagogy, informovat ředitele školy a metodika prevence a domluvit další postup, zejména oddělit agresory od zbytku kolektivu a od sebe navzájem. Účelem je zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.

c) Nahlásit událost Policii ČR, zejména při brutálních a kriminálních šikanách, která mohou naplňovat skutkovou podstatu trestných činů či provinění (vydírání, omezování osobní svobody, ublížení na zdraví, násilí proti skupině obyvatel a jednotlivci apod.)

d) Vlastní vyšetřování – probíhá ve spolupráci s policií, PPP, OSPOD či dalších orgánů a institucí. Na základě vyšetřování škola spolurozhoduje o dalším postupu a podle závažnosti šikanování rozhoduje o případném potrestání žáka a užití stanovených výchovných opatření.

B. Prevence šikanování (součást „Programu proti šikanování“)

Každý pedagog, obzvláště třídní učitel, je odpovědný za vytvoření zdravého a bezpečného klimatu třídy. Je povinen zejména:

- podporovat rozvíjení pozitivních vztahů mezi dětmi
- podporovat solidaritu a toleranci a vědomí sounáležitosti
- posilovat a vytvářet podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy
- uplatňovat spolupráci mezi dětmi a rozvíjet jejich vzájemný respekt
- vést děti k sebedůvěře, přiměřenému sebevědomí a odpovědnosti za své konání

- jednat s dětmi jako partnery, bez výjimky respektovat jejich práva, zároveň vést k plnění povinností
- udržovat ovzduší důvěry mezi dětmi a pedagogy
- v kritických situacích dát jasně najevo, že toto chování je špatné a nelze ho tolerovat
- nebýt lhostejný k projevům agresivity, a to i v případě, že nejsem právě pověřen dozorem
- informovat děti, ale i rodiče, na koho se obrátit při problémech – třídní učitel, metodik prevence, vedení školy ...
- snažit se mít přehled o vzájemných vztazích mezi dětmi ve třídě i mimo ni (třídní učitel by měl znát záliby svých žáků, zajímat se o to, jak tráví volný čas, a umět si s nimi o tom povídat, mají-li zájem)

V Táboře, 24. října 2011

vypracoval: Mgr. Rostislav Radimecký
školní metodik prevence

	Datum	Podpis ředitelky školy
Seznámení ředitelky školy s MPP	25.10.2011	
Seznámení pedagogického sboru školy s MPP	1.11.2011	